

వార్షిక వేదగ్రంథాలు

ప్రభాకరం వాచీ చూసుకున్నాడు.

రెండున్నర.

ఎండ నిప్పులు చెరుగుతోంది. చొక్కా చాలాభాగం, లోపలి బనీను పూర్తిగానూ — చెమటతో తడిసిపోయేయి. చిరాగ్గావుంది

ముఖాన్న పట్టిన చెమటని రుమాలుతో తుడుచుకున్నాడు. మొహం గరగరిలాడింది. మంటగా తోచింది.

అసహనంగా—చుట్టూ చూసేడు ప్రభాకరం.

బస్స్టాండ్ అంతా పెళ్ళి వందిరిలా సందడిగావుంది. అవును. ప్రయాణీకుల్లో అధికభాగం—పెళ్ళివారే! ఎండాకాలానికి—పెళ్ళి ముహూర్తాలకూ అనయ చక్కటి ముహూర్తం కుదిర్చేడు భగవంతుడు.

ప్రయాణీకుల కోలాహలంలో—ఒకదాని

వెంట ఒకటి, ఒక్కొక్క స్టాప్ పారమ నుంచీ—బస్సులు పోతూనే వున్నై. ప్రతి బస్సుకూ రద్దీ! త్రొక్కినలాటి! ప్రతి బస్సు వోవర్ లోడెడ్!

కళ్ళు కాయలు కాచేలా ఎదురు చూస్తూనే వున్నాడు. బస్సు జాడలేదు.

ప్రభాకరం మళ్ళి వాచి చూసుకున్నాడు. రెండూ ముప్పై ఆయిదు; నిముషాలు యుగాలు కావటమంటే ఇదే కాబోలు.

వొళ్లంతా చిరాగ్గావుంది. మనసంతా చీదర చీదరగావుంది. ప్రభాకరంకి ఎండలో ప్రయాణం చెయ్యడమంటే మహా చిరాకు. పైగా ఎండగా వున్నప్పుడు, వాకిలికి వట్టివేళ్ల తడికని వేళ్లాడదీసి, హాల్లో సీలింగ్ ఫాన్ కింద పడక్కుర్చీలో పడుకుని వక్కబొడి నములుతూ శోభతో కబుర్లు చెప్పడమంటే మహా సరదా. కాని ఈ ప్రయాణాన్ని తప్పించుకోలేకపోయేడు.

కాదు, ఈ ప్రయాణాన్ని తప్పించుకునే అవకాశం శేఖర్ తనకివ్వలేదు.

శేఖర్:—

తనకున్న ఒకే వొక్క ఆప్త మిత్రుడు, ఆప్త మిత్రుడేకాదు, ఆత్మీయుడు కూడా—

అలాంటి శేఖర్ ఈవేళ వోయంటి వాడు కాబోతున్నాడు. ఈ రాత్రి ఎనిమిదింటికి శేఖర్ పెళ్ళి.

శేఖర్ పెళ్ళికి తాను వెళ్ళి తీరాలి.

అందుకే ఈ ప్రయాణం.

బస్సు జాడలేదు. కాళ్ల పీకుతున్నాయి. ప్రక్కగావున్న సిమెంటు బెంచీమీద ముగ్గురు కూర్చుని వున్నారు. వాళ్ళకి చివరిగా ఖాళీవుంది.

ప్రభాకరం బెంచీమీద కూర్చున్నాడు.

నిరీక్షణ ఎంతటి శాపమో అర్థమౌతోంది ప్రభాకరంకి. ఎండలో ఇలా పడి గప్పులు కాయాల్సొస్తుందనే నిన్న ఫోన్ లో విచారించాడు తను. దుండూరు వెళ్ళే

బస్సు రెండు గంటలకు వుందనీ; చివరి బస్సు రాత్రి తొమ్మిదింటికని చెప్పాడు ఎంక్వయరీ క్లర్క్. రాత్రి బస్ కి వెళ్తే లగ్నం అయిపోతుంది. అందుకనే ఈ బస్ కి బయల్దేరాడు తను.

రెండు గంటల బస్సు—

రెండు నలభై దాటుతోంది. అయినా అంతులేదు.

ఎండ నిప్పులు చెరుగుతోంది, వేడి గాలి సుళ్లు తిరుగుతోంది. చిరాగ్గావుంది. నాలుగో నెంబరు ప్లాట్ పారమ్ తాలూకు రేకులషెడ్ తన గ్రీష్మ తాపాన్ని క్రిందకి బదిలీచేస్తోంది.

“బాబూ! పాలిస్ సేత్రాను బాబూ!”

ప్రభాకరం ఆలోచనలకి అంతరాయం కలిగింది విసుగ్గా పక్కకి తిరిగాడు.

సుమారు వన్నెండేళ్ళ కుట్టాడు విలబడున్నాడు. అక్కడక్కడా చిరిగి బాగా మాసి పోయిన వాడి చొక్కా లాగూ వాడివంటిని పూర్తిగా కప్పలేకపోగా, ఒకవిధమైన దుర్వాసనను వెదజల్లుతున్నాయి. తైల సంస్కారంలేని జుట్టు చింధరవందరగా వుండి వాడి దీనస్థితిని మరింతగా వ్యక్త పరుస్తోంది. వాడు తనచేతిలోవున్న సంచీని నేలపై పెట్టి ప్రభాకరం కాళ్ళదగ్గర కూలబడ్డాడు.

‘బూటులు తలతలా మెరిసిపోయేట్లు పాలిస్ సేత్రాబాబూ ఒక్క పావలా కాసు ఇప్పించండి సాలు ” ఆళగా ప్రభాకరం వంక బూట్లవంక మార్చి మార్చి చూస్తూ వాడి దోరణిలో వాడు చెప్పకుపోసాగాడు.

“అక్కర్లేదు వెళ్ళు.” ప్రభాకరం

మనసులోని విసుగంతా మాటల్లో ధ్వనించింది.

నిస్సహాయంగా ప్రభాకరం వేపొక చూపు చూసి, నంచీ భుజాన తగిలించు కుని, 'పాలీస్' అని అరుచుకుంటూ ముందుకు సాగిపోయాడు వాడు

బప్పింకా ఎందుకు రాలేదో కనుక్కుంచామని ఎంక్వయిరీ ఆఫీసువేపు బయల్దేరాడు ప్రభాకరం.

"చుండూరువెళ్ళే బస్సెన్నింటికంటి?" ప్రభాకరం అడిగాడు ఎంక్వయిరీ క్లర్కుని.

"రెండుగంటలకంటి" ఎంక్వయిరీ క్లర్కు తన మామూలు ధోరణిలో జవాబిచ్చాడు-

"ఇప్పుడు మూడుకావస్తోంది కదండీ!"

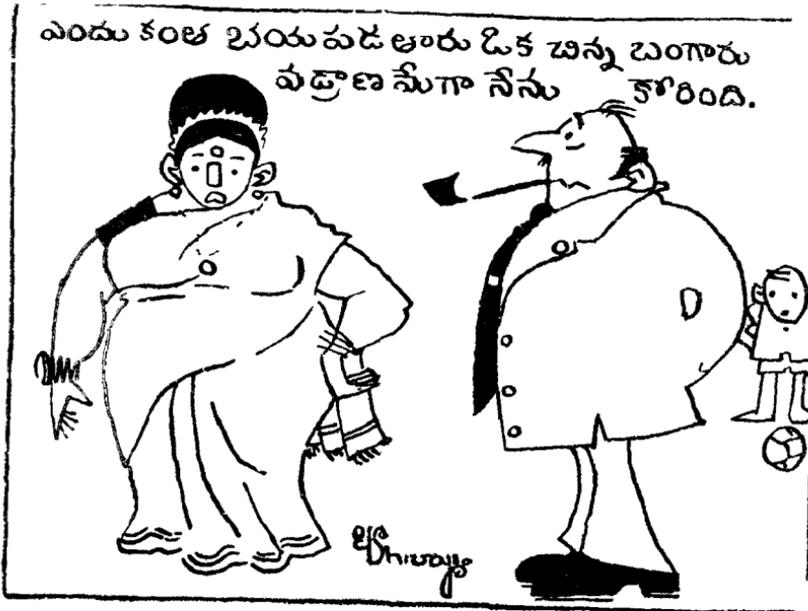
"పదిగంటలకి వెళ్ళిన బస్సే తిరిగొచ్చి రెండు గంటలకి రెండో ట్రిప్పగా బయ

ల్దేరుతుందండి. పదిగంటలకు వెళ్ళిన బస్సు ఇంతవరకూ తిరిగిరాలేదు రాగానే బయల్దేరుతుంది. మీరు నాల్గోనెంబరు ప్లాట్ ఫారం మీదకి వెళ్ళండి. బస్ అక్కడికే వస్తుంది."

ప్రభాకరంకి వెంటనే తిరిగి ఆప్లాట్ ఫారం మీదకి వెళ్ళాలనిపించలేదు కాస్త రిలీఫ్ కోసం కాంటీన్ వేపు దారి తీశాడు. కాఫీ తాగి బస్సు చేపిందేమోనని వెంటనే నాలుగో నెంబరు ప్లాట్ ఫారమ్ మీదకి వచ్చాడు. ఇంకా రాలేదు. ఇండాక తను కూర్చున్న చోటు ఖాళీగానేవుంది

అదే స్థలంలో కూలబడ్డాడు.

"కనీసం అదినారం మధ్యాహ్నం కూడా శోభ చేతి కాఫీ తాగే ప్రాప్తంలేదు. ప్రభాకరం మనసు బాధతో మూర్చింది శోభ గుర్తుకు రాగానే అతని మనసు కొద్దిగా

వుత్సాహాన్ని పుంజుకుంది. ఆలోచనను శోభ మట్టూ పరుగెత్త సాగాయి.

‘శోభ తన భార్యకావడం నిజంగా తన ఆదృష్టమే. శోభను చేసుకున్న తరువాతే తనకి వుద్యోగం వచ్చింది.’

కాఫీ తన ప్రణావాన్ని చూపుతోంది శరీరమంతా వుడికిపోతోంది. గుడ్డలు చెమటతో పూర్తిగా తడిసిపోయేయి, అయినా ఆతని ఆలోచనలు శోభ డబ్బూ పరిభ్రమించ సాగాయి.

“సార్ ” పిలుపుతో ప్రభాకరం మనసు శోభ దగ్గర్నుంచీ వెనక్కు పరుగెత్తు కొచ్చింది

ఎదురుగా ఇండాకటి పాలిష్ కుట్టాడు నిలబడ్డాన్నాడు. చాచి చెంపదెబ్బ కొడదా మనిపించింది ప్రభాకరంకి.

“సార్ పాలిష్ ”

“ఇండాకటి అక్కర్లేదని చెప్పాలా-మళ్ళీ ఎందుకొచ్చావ్.” మండిపడ్డాడు ప్రభాకరం.

“ఒక్క పదేను పైస లిప్పించండి సాలు బూట్ల నద్దంలా నేత్తా బాబూ!” ప్రాధేయపడ్డాడు వాడు.

“బూట్లు బూట్లులా వుంటే చాలు. అద్దంలాగానూవద్దు. దువ్వెనలాగానూవద్దు వెళ్ళు.” మారు మాట్లాడకుండా చేతినంపీతో ముందుకు సాగిపోయేడు పాలిష్ కుట్టాడు

విసుగ్గా వాచీవంక చూసుకున్నాడు. మూడు దాటింది ఇంకా బస్సురాలేదు. మళ్ళీ ఎగక్వయి ఆఫీస్ వేపు బయల్దేరాడు.

“చుండురు వెళ్ళే బస్సువున్నాడు వస్తుందండీ?”

“ఈసాటికి రావల్సిందండీ. బహుశా బస్సు మధ్యలో ఎక్కడో బ్రబులిచ్చి వుంటుంది.”

“ఎంతసేపట్లో రావచ్చుంటారు?”

“అ విషయం నాకెట్లా తెలుస్తుందండీ. ఈసాటి కెప్పుడో రావల్సింది, రాలేదు.” ఆతని కంఠంలో కొద్దిగా విసుగు ధ్వనించింది

ఇంకా అక్కడ నిలబడ బుద్ధిపుట్టలేదు ప్రభాకరంకి బుక్ స్టాల్ లో వీక్లీ కొనితిరిగినా లుగో నెంబరు ప్లాట్ ఫారమ్ చేరుకు కున్నాడు

తనచోటు తనని నవ్వుతూ ఆహ్వానిస్తోంది. అక్కడే కూలబడి వీక్లీ తిరగెయ్య సాగాడు.

మరో పావుగంట గడచినా బస్సు రాలేదు. పుస్తకం చదవబుద్ధి పుట్టడం లేదు. పుస్తకం మూసేసి బస్ స్టాండ్ లో తిరుగుతున్న మనుషుల్ని చూస్తూ గడప సాగాడు.

నాలుగోనెంబరు ప్లాట్ ఫారమ్ కెదురుగా ఎసిమిదో నెంబరు ప్లాట్ ఫారమ్ మీదున్న మనుషుల్ని పైసలడుక్కుంటోంది ఓపిల్ల.

ఆ పిల్లకి ఘమారు పదేళ్ళుంటై. ఒక చెయ్యి, ఒక కాలు అవిటి. ఎసిమిదో నెంబరు ప్లాట్ ఫారమ్ మీద మనుషుల్ని యాచించడం అయిపోగానే నాలుగో ప్లాట్ ఫారమ్ కేసి బయల్దేరింది.

ఇంతలో ఓ ముసలమ్మ గబగబా ఆ పిల్ల దగ్గరికొచ్చింది ఆ పిల్ల తన చేతిలో సున్న చిల్లర్ని ముసలమ్మ చేతిలో పోసింది.

ఆ చిల్లర తీసుకుని ఎంత విసురుగా వచ్చిందో, అంత విసురుగానూ వెనుదిరిగింది ముసలమ్మ.

ప్రభాకరంకి తనెప్పడో చదివిన కథ గుర్తుకొచ్చింది.

'ఒక విద్యార్థుడు తనకన్న కొడుకు, కూతురూ అనే మమకారాన్ని కూడా మరచి, చిన్నప్పుడే వాళ్ళకళ్ళు చేకులూ విరిచేస్తాడు. తరువాత పొట్టకూటికోసం వాళ్ళతో వ్యాపారాన్ని ప్రారంభిస్తాడు.'

ఆ పిల్ల నాల్గో నెంబరు ప్లాట్ ఫారమ్ మీద యాచించడం ప్రారంభించింది. ప్రభాకరం చూపులు ముసలి దానికోసం పరుగెత్తాయి. ముసలమ్మ ఎనిమిదో నెంబరు ప్లాట్ ఫారమ్ చివర మరో ముప్పిప్పిల్లతో మాట్లాడుతోంది.

"సార్: బుట్లకి పాలిస్ సేత్రాను, మీ

ఇట్టంవచ్చినంత దయసేయించండి." జాలి గా దగ్గర కొద్దాడు పాలిస్ కుట్టాడు.

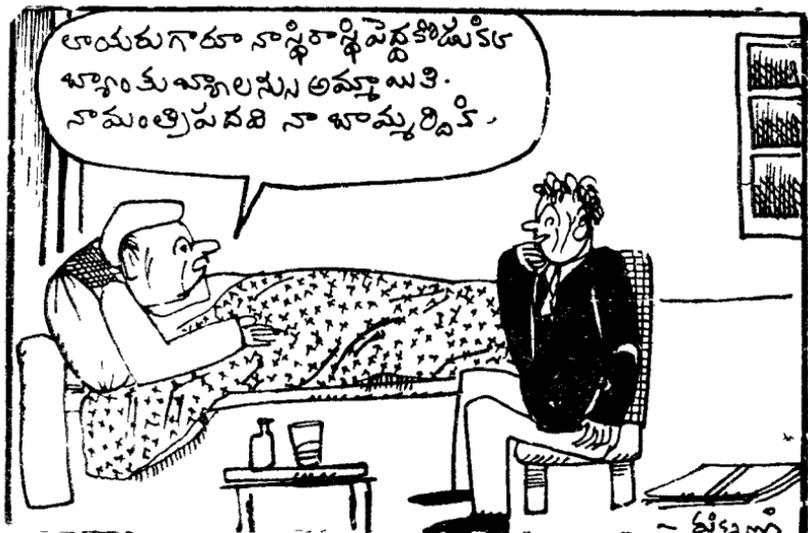
తన ఆలోచనకి అడ్డంవచ్చిన వాణ్ణి మూతిమీద తనొలినిపించింది ప్రభాకరంకి. కానీ, అది బస్ స్టాండ్ అని పూరుకున్నాడు.

"నీకెన్ని సార్లు చెప్పాలి. వెళ్ళవతలికి."

"ఆ మాటనకండి సార్. ఇయాల తెల్లారిన తరువాత వచ్చిమంచినీళ్లు కూడా తాగలేదు. మీరు బుట్లకి పాలిస్ సేయించుకుని కనీసం పదిపైసలన్నా ఇత్రే పింగిల్ టీ తాగుతా బాబూ" ఆకగా చూడసాగాడు ప్రభాకరంవేపు.

"నాకు పాలిష్టా అక్కర్లేదు; పాదూ అక్కర్లేదు. వెళ్ళవతలికి. పో" ప్రభాకరంలోని విసుగు తారస్థాయి నందుకుంది.

'అస లివాళ బస్సొస్తుందో, రాదో

అయ్యచు గాదూ నాస్థిరాస్థివెద్దకొడుకే
 ఊంకు ఊంకలన్ను అమ్మాయికి.
 నామంత్రిపదవి నా ఊమ్మల్లికి.

కనుక్కోవాలి. ఎంక్వయరీ ఆఫీస్ కేపీ బయ
ల్లేరాడు.

“ఏ(వంఠీ: చుండూరు వెళ్ళే బస్సు
ఇవాళ వస్తుందంటారా?”

“ఎన్నిసార్లు చెప్పనండి—పదిగంట
అకి వెళ్ళిన బస్సు ఇంతవరకూ తిరిగి
రాలేదు.”

“అది రాకపోతే ఇక్కడించీ మరో
బస్సును పంపారా?”

“ఆ విషయాలేవీ నాకు తెలివండి ప్లాట్
ఫారమ్ మీద ఇన్స్పెక్టర్ గారుంటారు.
ఆయన్నడగండి.” విసుగ్గా ఇవాబిచ్చి ఫోన్
మోగుతుంటే రిపీవర్ అందుకున్నాడు.

చెంపమీద కొట్టినట్లవిపించింది ప్రభాక
రంకి. బస్ రాలేదన్న విసుగు, చిరాకు,
కోపం—పోయి, ఎంక్వయరీ క్లర్క్
సమాధానానికి కోపం, ఉక్రోశం కలిగేయి.

‘ధర్మీనాస్యెన్స్’ గొణుక్కున్నాడు.

‘గంటలు గంటలు లేటు’ తనలో తాను
పణుక్కున్నాడు.

భారంగా అడుగు లేస్తూ పచ్చార్లు
చెయ్యటం మొదలెట్టాడు.

“సార్, పాలిస్ ” మళ్ళీ ప్రత్యక్షం.

ప్రభాకరం వాడికేపీ పురుగుని చూసి
నట్లు చూసేడు. కళ్ళు చికిలించేడు, నొసలు
చిట్టించేడు; మూతివంకర తిప్పేడు.

వాడి కళ్ళల్లో దైన్యం, వాడి మాటల్లో
ప్రాదేయత; వాడి చూపుల్లో అభ్యర్థన

వీటన్నిటికీ వెనక్కి నీడలా వాడివి తరుము
తున్న అవసరం, ఆ అవసరానికి మూం
మైన ఆకలి:—వీటన్నిటికీ మించి ఎంక్వ
యరీ క్లర్క్ మాటల్లోని విసుగు, కోపం,
చిరాకు, అసహ్యం రక్కున స్ఫురించేయి.

ఇవన్నీ గోచరించడంతో ప్రభాకరం
వివలితుడైనాడు. ఏదో ఆలోచన మెరు
పులా మెరిసింది.

జేబులోనుంచీ అర్థరూపాయి నాణెం
తీసి వాడివేపు వివరేడు. కళ్ళల్లో అనంత
మైన మెరుపుతో వంగి దాన్ని తీసు
కున్నాడు వాడు. అప్పటికప్పుడే ప్రభాకరం
ముందుకి నడిచేడు.

“సార్, పాలిస్ సార్ .” వాడు
అరుస్తున్నాడు.

“పద్దలే పోరా ” అంటూ గబ
గబా కాంటీన్ వేపు అడుగులు వేయ
సాగాడు ప్రభాకరం. ‘తనకింక ఏ పాలిస్
అక్కర్లేదు. అవసరం మనిషిని వెన్ను
పట్టి నడిపిస్తుంది. అతృతని పెంచుతుంది;
వివేకాన్ని మరుగుపరుస్తుంది, తను ఇత
రుల్ని చీదరించుకున్నట్లు మరొకరు తనను
చీదరించుకున్నప్పుడే బుద్ధి వికసిస్తుంది.’
వేదాంతిలా సన్నగా నవ్వుకున్నాడు ప్రభా
కరం.

పిలుస్తున్నా పలక్కుండా వెళ్ళిపో
తున్న ప్రభాకరాన్ని చూసి విస్తుపోయి
నిలబడ్డాడు పాలిస్ కుట్టాడు. ★